

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Faruk Çelik** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Erol DORA

Mardin Milletvekili

Enformal çalışma tarzı olarak tanımlanan çoğunlukla kayıt dışı, sigortasız, sosyal güvencesiz, iş saatlerinin belirsiz olduğu çalışma alanına giren ev işçiliği bugün sayıları belli olmasa bile binlerce insanın geçinme çabası haline geldi. Türkiye'de ise yine bu sayı kesin olarak bilinmemekle birlikte çalışanların % 95'ini kadınların oluşturduğu bilinmektedir.

Ev işçiliği dediğimiz bu tarz çalışma, gittikçe yaygınlaşmakta ve güvencesiz çalışmanın getirdiği zorluklarda artmaktadır. Bir yandan sigortasız çalışmaktan kaynaklı yasal olarak herhangi bir hak talep edemeyen kadınların emekleri sömürülmekte; diğer yandan taciz, tecavüz olayları ile karşı karşıya kalmaktadırlar. Bunların yanı sıra ağır çalışma koşulları nedeniyle iş kazası geçirip sakat kalan ya da hayatını kaybedenlerde olmaktadır. Ev İşçileri Dayanışma Sendikası'nın 2011 yılında yapmış olduğu araştırmanın verilerine göre; 51 ev işçisi kadın gerekli önlemlerin alınmaması nedeniyle iş cinayetlerinde ölmüş, 400'den fazla ev işçisi kadın taciz ve tecavüze uğramış ve 3000 ev işçisi kadın iş kazası geçirmiştir. Veriler bu kadar ciddi boyuttayken hükümet tarafından yaşanan sorunları önleyici politikalar geliştirilmemektedir.

Ev işçisi olarak çalışan kadınlar `ev hizmetlerinin iş yasası kapsamına alınmasını istemişlerdir. Ev işçisi kadınlara, hiçbir şarta bağlı olmaksızın sosyal güvenlik haklarının verilmesi gerektiğini belirtmişlerdir.

Bu bağlamda;

1. Türkiye’de ev işçisi olarak çalışanların sayısı kaçtır? Bu konu da yapılmış kapsamlı bir araştırmanız bulunmakta mıdır?
2. Sosyal Güvenlik Mevzuatı’nın temelini oluşturan 5510 sayılı yasanın 6. maddesine göre, ücretli ve sürekli olarak ev işlerinde çalışanlar haricinde ev işlerinde çalışanlar sigortalı sayılamıyor. Ev işçilerinin yaşadıkları mağduriyeti dikkate aldığımızda, Bakanlığınızın bu konu ile ilgili herhangi bir çalışması mevcut mudur?
3. Ev işçisi olarak çalışan kadınların yaşadıkları taciz, tecavüz, şiddet olaylarının ne kadar sık yaşandığı bilinmektedir. Bakanlığınızın kadınların yaşadıkları bu hak ihlallerini durdurmaya karşı uygulamayı planladığı bir politika bulunmakta mıdır?
4. Niteliği ve çalışma koşullarının taşıdığı özellik nedeniyle ev hizmetlerinde çalışanların iş ilişkileri birçok ülkede özel iş kanunları ile düzenlenmektedir. Ev hizmetlerinin İş Kanunu’nun uygulama alanı dışında bırakılmasının nedeni böyle bir düşünce ile açıklanmaktadır. Ne var ki, Türkiye’de ev hizmetlerinde çalışanların iş ilişkilerini düzenleyen özel bir iş kanunu yürürlüğe konulmamıştır. Özel bir kanun olmadığını da dikkate alarak ‘ev hizmetleri’ hangi gerekçe ile İş Kanunu içerisinde yer almamaktadır?
5. Türkiye’de ev işçilerinin yaşadıkları sorunların ve hak ihlallerinin ne kadar yoğun olduğu bilinmektedir. Ev işçileri ile ilgili çalışan sendikaların her fırsatta belirtmesine rağmen, Türkiye’nin Uluslararası Çalışma Örgütü’nün (ILO) 189 sayılı Ev İşçilerine İnsanca Yaşam Sözleşmesi’ni imzalamamasının nedeni nedir?